

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiťovi **M. M.**, narodenom X., naposledy bytom v B.B., zomrelom X., v konaní o návrhu Ing. E. M., bývajúcej v B., **na prejednanie novoobjaveného dedičstva**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 24 D 39/2013, o návrhu na prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava II, z dôvodu vhodnosti, takto

r o z h o d o l :

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 24 D 39/2013 Okresnému súdu Bratislava II **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Banská Bystrica predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrh na prikázanie veci inému súdu podľa § 12 ods. 2 O.s.p. z dôvodu vhodnosti. Svoj návrh odôvodnil tým, že návrh podala splnomocnená zástupkyňa **dedičky J. D.** na základe plnej moci zo 7. novembra 2012 spolu s návrhom na prejednanie novoobjaveného dedičstva po poručiťovi **M. M.**, pričom ako dôvod prikázania veci inému súdu z dôvodu vhodnosti uviedla, že druhý dedič ako aj splnomocnená zástupkyňa sa zdržiavajú v B.

Dedič M. M. s návrhom na prikázanie veci vyjadril svoj súhlas.

Podľa § 12 ods. 2, 3 O.s.p., možno vec prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Banská Bystrica) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Bratislava II). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho súdneho konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 12 ods. 2 O.s.p. do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov účastníkov na oboch procesných stranách, pričom na pomery účastníka, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania.

Pri delegácii z dôvodu vhodnosti treba vždy vziať na zreteľ aj predmet konania a to, či sa miestna príslušnosť súdu v danom konaní neriadi ustanoveniami O.s.p. o výlučnej miestnej príslušnosti; zákonodarca totiž úpravou výlučnej miestnej príslušnosti vyjadril zámer, aby sa konanie o určitých veciach neuskutočňovalo na súde, ktorého miestna príslušnosť by bola daná všeobecnými kritériami (§ 84 a nasl. O.s.p.) alebo by vyplývala z možnosti účastníka zvoliť si spomedzi dvoch miestne príslušných súdov (§ 87 O.s.p.), alebo aby vec prejednal a rozhodol práve ten súd, ktorého príslušnosť zákon stanovil odlišne podľa osobitných kritérií, ktorým z hľadiska miestnej príslušnosti priznal prioritu.

Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu vzal Najvyšší súd Slovenskej republiky na zreteľ predovšetkým to, že v danom prípade ide o konanie o dedičstve. Miestna príslušnosť v tejto veci sa riadi ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o výlučnej miestnej príslušnosti, konkrétne § 88 ods. 1 písm. l/ O.s.p., podľa ktorého namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého mal poručiteľ naposledy bydlisko, ak ide o konanie o dedičstve. Ide teda o zákonom vyjadrenú zásadu, aby vec prejednal a rozhodol posledný všeobecný súd poručiteľa. Preto dôvodom na výnimku z tejto zásady na základe návrhu na delegáciu z dôvodu vhodnosti môžu byť len také okolnosti, ktoré celkom

jednoznačne a zároveň v súlade so zákonom a ústavným právom na zákonného sudcu odôvodňujú vhodnosť prejednaní vecí iným než príslušným súdom.

V prejednávanej veci návrh na prikázanie vecí z dôvodu vhodnosti podala „splnomocnená zástupkyňa“ dedičky J. D., bývajúcej v B.B., ktorá do spisu založila splnomocnenie zo 7. novembra 2012, z ktorého však nevyplýva, že je splnomocnená aj na zastupovanie v konaní o novoobjavenom dedičstve po poručiteľovi M. M. (por. čl. 225), pričom dôvodom na prikázanie vecí inému súdu má byť skutočnosť, že „dedič i osoby splnomocnené dedičmi“ sa trvalo zdržiavajú v B. Z návrhu zo 14. januára 2013 pritom vyplýva, že sa jedná o nejasný návrh na prejednanie novoobjaveného dedičstva **po poručiteľoch M. M. a D. M.**, obaja naposledy bytom v B.. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že dedičské konanie po poručiteľovi M. M. bolo vedené na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 24 D 345/1996, tiež konanie o novoobjavenom dedičstve po tomto poručiteľovi bolo vedené na rovnakom súde pod sp. zn. 24 D 359/2010, pričom predmetný návrh na prejednanie ďalšieho novoobjaveného dedičstva po tomto poručiteľovi je vedené na tomto súde v súčasnosti pod sp. zn. 24 D 39/2013. Dôvody uvedené v predmetnom návrhu na prikázanie vecí inému súdu nie sú relevantnými kritériami pre prikázanie vecí inému súdu z dôvodu vhodnosti. Samotná okolnosť, že jeden z účastníkov a „splnomocnený zástupca“ (zatiaľ bez predloženia náležitej plnej moci na zastupovanie v dedičskom konaní) má bydlisko mimo obvod pôsobnosti príslušného súdu (na ktorom konanie o prejednaní dedičstva a tiež novoobjaveného dedičstva doteraz prebiehalo), nie je natoľko výnimočná, aby v nej bolo možné bez ďalšieho vidieť dôvod na prikázanie vecí inému súdu. To zvlášť platí za situácie, keď jedna účastníčka konania má bydlisko v obvode príslušného súdu na ktorom prebehlo nielen konanie po poručiteľovi M. M., ale aj dedičské konanie po poručiteľke D. M., v ktorom bude prebiehať taktiež konanie o novoobjavenom dedičstve vo vzťahu k totožným nehnuteľnostiam v katastrálnom území K., pričom z obsahu spisu nie je vôbec zrejmé, že druhý účastník konania bývajúci v B. sa nemôže pre nejaké závažné dôvody dostaviť na pojednávanie na príslušnom súde.

Vzhľadom k uvedenému dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie vecí inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 12 ods. 2 O.s.p. a preto návrhu nevyhovel.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. apríla 2013

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková